

สถานบริการผู้รับเด็กทารก: กรณีศึกษาเปรียบเทียบสหรัฐอเมริกา

Baby drop-off box: Comparative Case Studies of The United State of America

สุธาสิณี ศรีประพิศกูร¹ และวริยา ล้าเลิศ²
Sutasinee Seeprapitkoon¹ and Wariya Lamlert²

Received : December 26, 2018; Revised : January 16, 2019; Accepted : January 24, 2019

บทคัดย่อ (Abstract)

เนื่องมาจากปัญหาเด็กทารกเสียชีวิตจากการถูกนำมาทอดทิ้งในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัยของประเทศไทย เช่น ในห้องน้ำสาธารณะ ริมถนน หรือถังขยะ เป็นต้น ยังคงเป็นปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขให้ลดจำนวนลงได้ บทความวิจัยเรื่องนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายที่ไทยสมควรจะนำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาเด็กเสียชีวิตจากการถูกทอดทิ้งในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัย จากการศึกษาเอกสารต่างประเทศพบว่าประเทศสหรัฐอเมริกาได้บัญญัติกฎหมาย Safe Haven Laws จัดตั้งสถานบริการผู้รับเด็กขึ้นในแต่ละมลรัฐเพื่อใช้แก้ปัญหาเด็กเสียชีวิตจากการถูกนำไปทอดทิ้งในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัยต่าง ๆ เป็นผลทำให้สถิติเด็กเสียชีวิตจากการถูกทอดทิ้งลดลง โดยกฎหมายอนุญาตให้มารดาที่ไม่พร้อมจะเลี้ยงดูบุตรของตน สามารถนำเด็กทารกมาวางไว้ในสถานบริการผู้รับเด็กได้ อีกทั้งยังให้การคุ้มครองแก่มารดาที่ไม่ต้องเปิดเผยชื่อของตน และไม่ถูกดำเนินคดีใด ๆ ทางกฎหมาย

คำสำคัญ (Keywords) : เด็กทารก, ผู้รับเด็ก, ทอดทิ้ง

Abstract

This article aims to study the legal measures that Thailand should take to solve the problem of abandoned children in unsafe places. According to the study, the United States has developed Safe Haven Laws to establish a child shelter in each state to solve the problem of child death from being abandoned in unsafe places. As a result, children's deaths from abandonment have declined. The law allows

¹นักศึกษาลัทธิสุตฺรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์; Student, Master of Laws Program, Faculty of Law, National Institute of Development Administration, Thailand; e-mail : Minniemilk2535@hotmail.com

²คณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์; Faculty of Law, National Institute of Development Administration, Thailand; e-mail : starboom14@hotmail.com

mothers who are not ready to raise their children to have a safe place to put them. Babies can be placed in safe haven baby boxes. It also provides protection for mothers who may not reveal their names in order to avoid any litigations.

Keywords : Baby box, Infants, Neglect

บทนำ (Introduction)

ปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งของประเทศไทยที่เผชิญมาอย่างยาวนาน คือปัญหาการตั้งครรภ์ของวัยรุ่น จากการสำรวจในปี 2560 พบว่าอัตราการคลอดบุตรของหญิงไทยอายุระหว่าง 15-19 ปี มีจำนวน สูงถึง 82,019 คน (Bureau of Reproductive Health, 2017) ซึ่งการตั้งครรภ์ในวัยดังกล่าวมักเกิดจาก ความไม่พร้อมของบิดามารดาที่ยังเป็นวัยรุ่นยังไม่บรรลุนิติภาวะ อยู่ในวัยกำลังศึกษาเล่าเรียนจึงไม่มีรายได้ที่มั่นคงเพียงพอที่จะเลี้ยงดู และส่งเสียบุตร หรือเกิดจากการถูกรบกวนครว มีการทะเลาะเบาะแว้งหรือเลิกรากับพ่อของเด็ก สาเหตุเหล่านี้ล้วนนำมาสู่ปัญหาเด็กถูกทอดทิ้งที่เพิ่มมากขึ้นทุกวัน จากการศึกษาพบว่าสถิติเด็กถูกทอดทิ้งในปี 2560 ที่สถานสงเคราะห์ของรัฐได้รับตัวเด็กไว้ดูแลนั้นสูงถึง 3,822 คน (Department of Children and Youth, 2017) และบางส่วนเสียชีวิตเนื่องจากอยู่ต่อไปทั้งในสถานที่ที่มีสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมกับเด็กทารกหรือถูกสัตว์ทำร้ายก่อนจะมีพลเมืองดีมาพบเห็น

จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับเด็กที่ถูกทอดทิ้งไว้ในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัย ผู้เขียนพบว่ามีปัญหาทางกฎหมายที่เกิดขึ้น คือ ประเทศไทยไม่มีมาตรการที่ชัดเจนในการคุ้มครองรักษาชีวิตเด็กที่ถูกทอดทิ้งในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัยให้มีชีวิตรอดและได้เติบโตอย่างมีคุณภาพ อีกทั้งไม่มีความสอดคล้องกับหลักการสากลตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Right of the Child) ซึ่งประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีในอนุสัญญาดังกล่าว “เด็ก” เมื่อยังมีวุฒิภาวะน้อย ไม่สามารถที่จะใช้สิทธิของตนได้อย่างเต็มที่ จึงเป็นหน้าที่ของรัฐในการปกป้องคุ้มครองสิทธิของเด็กนับตั้งแต่เด็กเกิด โดยรัฐมีหน้าที่ที่จะต้องกระทำการเท่าที่จะทำได้เพื่อให้เด็กอยู่รอดเพราะเด็กทุกคนมีสิทธิติดตัวที่จะมีชีวิตรอดตามข้อ 6 ในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กที่บัญญัติไว้ว่า “รัฐภาคียอมรับว่าเด็กทุกคนมีสิทธิติดตัวที่จะมีชีวิต และรัฐภาคีจะประกันอย่างเต็มที่เท่าที่จะทำได้ ให้มีการอยู่รอดและการพัฒนาของเด็ก” อีกทั้งรัฐมีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการที่เหมาะสมที่จะคุ้มครองเด็กจากความรุนแรงทั้งทางร่างกายและจิตใจตามข้อ 19(1) ทั้งนี้กระทำใด ๆ ที่เกี่ยวกับเด็กไม่ว่าจะกระทำโดยภาครัฐหรือเอกชน ก็จะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นอันดับแรกดังที่กล่าวไว้ในข้อ 3(1) ว่า “ในการกระทำทั้งปวงที่เกี่ยวกับเด็ก ไม่ว่าจะกระทำโดยสถาบันสังคมสงเคราะห์ของรัฐหรือเอกชน ศาลยุติธรรม หน่วยงานฝ่ายบริหาร หรือองค์กรนิติบัญญัติ ผลประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงเป็นลำดับแรก”

จากปัญหาข้างต้นจึงทำให้ผู้เขียนเล็งเห็นว่าสมควรที่จะศึกษาถึงมาตรการที่จะนำมาใช้เพื่อให้ความคุ้มครองแก่เด็กทารกมิให้เสียชีวิตหรือพิการจากการถูกมารดานำไปทอดทิ้งในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัย ให้เด็กมีโอกาสได้เติบโต และเพื่อประโยชน์ของเด็กที่จะได้เริ่มต้นชีวิตใหม่ใน ครอบครัว

ใหม่ ได้รับการดูแลเอาใจใส่ ได้รับความรัก ความอบอุ่น สั่งสอนอย่างถูกวิธีจากครอบครัวบุญธรรม เด็บโตขึ้นเป็นประชากรที่มีคุณภาพของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาถึงมาตรการสถานบริการผู้รับเด็กของประเทศสหรัฐอเมริกาที่นำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาเด็กทารกเสียชีวิตจากการถูกนำมาทิ้งในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัย
2. เพื่อเสนอแนวทางที่เหมาะสมมาใช้ในการแก้ปัญหาเด็กทารกเสียชีวิตจากการถูกทอดทิ้งในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัยของประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

บทความเรื่องนี้ใช้วิธีการค้นคว้าเอกสาร (Documentary Research) ทั้งจากตัวบทกฎหมาย หนังสือของประเทศไทยและต่างประเทศ บทความที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลสารสนเทศ (Internet) รวมไปถึงแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิเด็ก แนวคิดและที่มาเกี่ยวกับสถานบริการผู้รับเด็ก เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการอ้างอิง และเรียบเรียงบทความวิจัยเรื่องนี้

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ความหมายเด็กและแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิเด็ก

นิยามคำว่า “เด็ก” ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child) หมายถึง บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี เว้นแต่กฎหมายของประเทศจะกำหนดการบรรลุนิติภาวะเป็นผู้ใหญ่ (นิติภาวะ) ไว้เป็นอย่างอื่น ซึ่งไม่ว่าเด็กจะมีอายุเท่าใดก็ตาม ย่อมถือว่ามีสิทธิความเป็นมนุษย์เช่นเดียวกับผู้ใหญ่ที่จะต้องได้รับการส่งเสริม การคุ้มครองสิทธิในฐานะบุคคลที่มีศักดิ์ศรี สิทธิเด็กถือว่าเป็นสิทธิประเภทหนึ่งในสิทธิมนุษยชนที่ได้การรับรองคุ้มครองตามกฎหมายทั้งในระดับสากล และระดับประเทศ สำหรับประเทศไทยมีกฎหมายหลายฉบับให้การคุ้มครองแก่เด็กไม่ว่าจะประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 รวมถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 โดยในมาตรา 4 ได้บัญญัติไว้ว่า “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง ปวงชนชาวไทยย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญเหมือนกัน อันถือได้ว่าเป็นกฎหมายแม่บทของประเทศที่ออกมาเพื่อบังคับใช้ในการคุ้มครองประชาชนทุกคนรวมถึงเด็กทารกด้วย ส่วนในระดับสากลนั้น ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child) มีสาระสำคัญที่เน้นถึงประโยชน์สูงสุดของเด็ก และการไม่เลือกปฏิบัติ โดยในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กได้ระบุถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กไว้ 4 ประการ ได้แก่ สิทธิที่จะอยู่รอด (Survival Right) สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง (Protection Right) สิทธิในการพัฒนา (Right of Development) และสิทธิในการมีส่วนร่วม (Right of Participation)

สิทธิเด็กและเยาวชน มีแนวคิดริเริ่มมาจากสำนักกฎหมายธรรมชาติ (Natural Law School) ที่เห็นว่าสิทธิเด็กและเยาวชนนั้นเป็นสิทธิสากล (Universal Right) และเป็นสิทธิเด็ดขาด (Absolute Right) ที่จะต้องได้รับการรับรอง และความคุ้มครองโดยไม่มีข้อยกเว้นใด ๆ (Mahaakun, 1996) ดังนั้นเมื่อเด็กถือกำเนิดแล้ว เด็กย่อมมีสิทธิที่จะมีชีวิตรอด (Survival Right) อันถือเป็นสิทธิพื้นฐานที่เด็กทุกคนพึงได้รับตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก มีโอกาสที่จะได้เจริญเติบโต เพราะถือเป็นสิทธิของเด็กเกิดขึ้นนับตั้งแต่คลอดออกมา และสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครอง (Right of Protection) ให้รอดพ้นจากการทารุณกรรมทุกรูปแบบ ซึ่งการทอดทิ้งเด็กถือเป็นการทารุณกรรมประเภทหนึ่ง เมื่อเด็กอยู่ในฐานะที่อ่อนแอกว่า เด็กจึงต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่มากกว่าปกติ เนื่องจากเด็กยังไม่สามารถใช้สิทธิของตนได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อปกป้องเด็กทุกคน ให้การคุ้มครองตามกฎหมายที่เหมาะสมทั้งก่อนและหลังการเกิด โดยเฉพาะปกป้องมิให้เด็กเสียชีวิตจากการถูกนำมาทอดทิ้งในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัย เด็กทุกคนย่อมมีสิทธิในชีวิตที่ผู้ใดแม้แต่มารดาที่จะละเมิดมิได้

คำจำกัดความของคำว่า “ผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก” หมายถึง สิทธิประโยชน์ของเด็กทั้งปวงที่พึงมีพึงได้ ในฐานะที่เกิดมาและมีชีวิตอยู่รอด และอยู่ภายใต้กรอบที่อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กให้การรับรอง หรือโดยสามัญสำนึกของวิญญูชนทั่วไป ย่อมเห็นได้ว่าเป็นสิทธิประโยชน์ของเด็ก (Phatjaykwiyonsagun, 1994) ดังนั้นการดำเนินการใดๆของรัฐอันเกี่ยวข้องกับเด็กจะต้องยึดเอาเด็กเป็นศูนย์กลาง โดยมีหลักการสำคัญ คือ การคำนึงถึง “หลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก” เป็นที่ตั้ง ด้วยเหตุนี้จึงอาจกล่าวได้ว่าหลักผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก ถือเป็นหลักกฎหมายใหม่ที่ใช้ในการตีความกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็ก (Orungroht, 2008)

2. พัฒนาการของเด็กทารก

ในช่วงวัยขวบปีแรก เป็นวัยสำคัญที่สุดของชีวิตมนุษย์ เนื่องจากเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงเร็วจึง สามารถเสียชีวิตได้มากกว่าช่วงวัยอื่น ๆ เพราะสภาพแวดล้อมในครรภ์แม่แตกต่างกัน สภาพแวดล้อมภายนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากภาวะการติดเชื้อที่ทำให้ทารกเสียชีวิตได้มากที่สุด โดยปกติแล้วเด็กทารกจะสามารถสร้างภูมิคุ้มกันโรคติดเชื้อได้ด้วยตัวเองเมื่ออายุ 90 วันขึ้นไปและภูมิคุ้มกันจะค่อยๆเพิ่มสูงขึ้นเมื่อทารกโตขึ้น ในช่วง 90 วันขึ้นไปเด็กทารกจะเริ่มมีพัฒนาการทางด้านภาษาและทางสังคม เริ่มมีความรู้สึกกลัว หรือไว้ว่างใจ ยิ้มด้วยเมื่อถูกกระตุ้น เช่น การเห็นหน้าหรือได้ยินเสียงบิดามารดา พัฒนาการทางสมองจะเริ่มจำหน้ามารดาได้มากขึ้น มีการหันมองตามเสียงหรือหน้าคน (Pichaisanit, 2017)

3. แนวคิดและที่มาเกี่ยวกับสถานบริการผู้รับเด็ก

จุดเริ่มต้นของสถานบริการผู้รับเด็กได้ถือกำเนิดขึ้นในคริสต์ศตวรรษที่ 12 โดยสมัยนั้นเรียกว่า “Foundling Wheels” โดยถูกติดตั้งไว้ที่โบสถ์ (Churches) หรือสำนักของนักบวชหญิง (Convents) เป็นจำนวนมาก สถานบริการผู้รับเด็กรุ่นแรก (Ruota Dei Trovatelli) เกิดขึ้นในประเทศอิตาลี โดยสมเด็จพระสันตะปาปา (Innocent III) ทรงเห็นว่าสมควรจะติดตั้งไว้เพื่อให้มารดาสามารถนำเด็กมาวางไว้ในที่ตุนี่แทนการหาทางออกด้วยการฆ่าบุตรหรือทอดทิ้งบุตรของตน

อันเป็นที่มาของสถานบริการผู้รับเด็ก เพราะในสมัยนั้นพบเด็กจำนวนมากจมน้ำตายเพราะถูกนำมาทิ้งที่แม่น้ำไทเบอร์ (Tiber) (Povoledo, 2007)

จนในปีคริสต์ศักราชที่ 1950 ประเทศเยอรมันริเริ่มให้มีสถานบริการผู้รับเด็กรูปแบบใหม่ โดยมีลักษณะเป็นตู้ที่มีบานประตูสองชั้น หรือเป็นประตูบานพับ ด้านหลังของประตู จะมีเตียงที่มีเบาะรองอย่างดีและติดตั้งเครื่องปรับอากาศเพื่อรักษาอุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับทารก สถานบริการผู้รับเด็กของประเทศเยอรมันจึงถือเป็นต้นแบบของสถานบริการผู้รับเด็กในสมัยปัจจุบันที่เกิดขึ้นในหลายประเทศ (Ayres, 2009) โดยในแต่ละประเทศนั้นมีการเรียกสถานบริการผู้รับเด็กแตกต่างกันไป เช่น ประเทศเยอรมันใช้ชื่อว่า Baby Hatch ในประเทศญี่ปุ่นใช้ชื่อว่า Baby Post ส่วนประเทศสหรัฐอเมริกาใช้ชื่อว่า Safe Haven Baby Box โดยมีลักษณะกลไกการทำงานเหมือนกัน อยู่ภายใต้จุดประสงค์เดียวกันคือ รักษาชีวิตของเด็กทารกที่มารดาไม่ประสงค์จะเลี้ยงดูให้มีชีวิตรอดจากการถูกนำไปทอดทิ้งในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัยต่าง ๆ และเป็นทางเลือกให้แก่มารดา

3.1 สถานบริการผู้รับเด็กของประเทศสหรัฐอเมริกา (Safe Haven Baby Box)

ในบทความวิจัยเรื่องนี้ ผู้เขียนได้ทำการศึกษาเฉพาะสถานบริการผู้รับเด็กของประเทศสหรัฐอเมริกาใน 4 มลรัฐ ได้แก่ มลรัฐแคลิฟอร์เนีย (California) กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. (Washington, D.C) มลรัฐเท็กซัส (Texas) และมลรัฐมินนิโซตา (Minnesota) เท่านั้น จุดเริ่มต้นของกฎหมายสถานบริการผู้รับเด็กของประเทศสหรัฐอเมริกานั้นเกิดขึ้นเนื่องจากในแต่ละปีมีสถิติเด็กทารกเสียชีวิตจากการถูกนำไปทอดทิ้งในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น เช่น ในห้องน้ำสาธารณะ ถึงขยะ ริมถนน เป็นต้น สภานิติบัญญัติของทุกมลรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกาจึงได้มีการบัญญัติกฎหมายสถานบริการผู้รับเด็ก ภายใต้ชื่อกฎหมาย Safe Haven Laws โดยมีจุดประสงค์เพื่อลดอัตราการเสียชีวิตของเด็กทารกจากการถูกนำไปทอดทิ้งไว้ในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัย มีการริเริ่มจัดตั้งสถานบริการผู้รับเด็กในมลรัฐเท็กซัสเป็นแห่งแรกในปี พ.ศ. 2542 ได้ประกาศใช้เพื่อเป็นแรงจูงใจให้มารดาที่อยู่ในภาวะวิกฤต ประสบปัญหาไม่สามารถเลี้ยงดูบุตรของตนได้ สามารถที่จะนำบุตรของตนไปวางไว้ ณ สถานบริการผู้รับเด็กที่มลรัฐได้จัดตั้งไว้บริการโดยจะไม่ถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย ไม่มีความผิดฐานทอดทิ้งเด็ก แทนการที่จะนำเด็กไปทอดทิ้งไว้ตามสถานที่ที่ไม่ปลอดภัยอันจะทำให้เด็กทารกเสียชีวิตหรือได้รับบาดเจ็บและเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของเด็กเป็นหลัก ในแต่ละมลรัฐจะมีข้อกำหนดการนำเด็กไปวางที่สถานบริการผู้รับเด็กไว้แตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ไม่ว่าจะเป็นอายุของเด็ก ผู้มีอำนาจนำเด็กไปวาง อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ รวมไปถึงการสิ้นสุดอำนาจปกครองของมารดาไว้ด้วย หากมารดาได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่แต่ละมลรัฐกำหนดไว้อย่างครบถ้วน กฎหมายย่อมให้ความคุ้มครองไม่ถูกดำเนินคดีทางกฎหมาย แต่หากมารดาเลือกที่จะนำเด็กไปวางในสถานที่อื่น ๆ ที่มลรัฐมิได้จัดตั้งไว้ มารดา ยังคงถือว่ามี ความผิดฐานทอดทิ้งเด็ก (Child Welfare Information Gateway, 2016) โดยใน 4 มลรัฐที่ได้ทำการศึกษา มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย (California) นั้น สถานบริการผู้รับเด็กจะถูกจัดตั้งอยู่ที่โรงพยาบาลหรือสถานที่ที่คณะกรรมการของมลรัฐหรือเจ้าหน้าที่สถานีดับเพลิงมีความเห็นให้จัดตั้ง เช่น โรงพยาบาลเอกชน ผู้ที่สามารถนำเด็กทารกไปวางที่สถานบริการผู้รับเด็กได้ คือ มารดาหรือ

ผู้ปกครองของเด็กทารกโดยเด็กทารกจะต้องมีอายุไม่เกิน 3 วัน กฎหมายกำหนดให้มารดาที่นำเด็กไปวางที่สถานบริการผู้รับเด็กจะต้องเปิดเผยชื่อ และให้ข้อมูลทางการแพทย์ โดยมารดาสามารถใส่เลขประจำตัวของเด็กทารกแทนชื่อของตนได้ ภายใน 48 ชั่วโมงนับตั้งแต่วันที่เด็กทารกถูกนำมาวางที่สถานบริการผู้รับเด็ก เจ้าหน้าที่จะต้องแจ้งไปยังกรมกิจการคุ้มครองเด็ก (Child protective services) จากนั้นกรมกิจการคุ้มครองเด็ก (Child protective services) จะเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองเด็กเป็นการชั่วคราว และยื่นคำร้องขอถอนอำนาจปกครองมารดาโดยเร็วที่สุดนับตั้งแต่วันที่ได้รับตัวเด็กทารก มารดาสามารถติดต่อกลับมาเพื่อขอรับตัวเด็กทารกคืนได้ก่อนที่จะมีการยื่นคำร้องขอถอนอำนาจปกครอง

ส่วนกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. (Washington, D.C) จากการศึกษาพบว่าสถานบริการรับเด็กของกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. (Washington, D.C) นั้น จัดตั้งอยู่ที่โรงพยาบาล สถานบริการฉุกเฉิน สถานีดับเพลิง และสถานีตำรวจ โดยเด็กทารกที่นำมาวางที่สถานบริการผู้รับเด็กได้จะต้องมีอายุไม่เกิน 14 วัน กฎหมายมลรัฐไม่ได้ระบุว่ามารดาจะต้องเปิดเผยชื่อแต่อย่างใด เมื่อมารดานำเด็กมาวางแล้วเจ้าหน้าที่สถานบริการผู้รับเด็กจะต้องรีบส่งเด็กทารกคนดังกล่าวไปยังโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุดโดยเร็วที่สุด เพื่อให้เด็กได้รับการตรวจร่างกายเบื้องต้น และแจ้งไปยังหน่วยงานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กภายใน 23 ชั่วโมง อำนาจปกครองของมารดาจะสิ้นสุดลงนับแต่นำเด็กไปวางที่สถานบริการผู้รับเด็ก อีกทั้งยังกำหนดว่าหน่วยงานกิจการเด็กและครอบครัว (CFSA) จะต้องมีการประกาศ 3 ครั้งในระยะเวลา 3 เดือน เพื่อแจ้งให้บิดาหรือผู้ปกครองเด็กทราบว่ามีการนำเด็กทารกมาวางที่สถานบริการผู้รับเด็ก ถ้าหากไม่ได้รับการติดต่อจากบิดา (Nonsurrendering Parent) ภายในระยะเวลา 20 วันนับแต่การประกาศครั้งสุดท้าย บิดาย่อมหมดสิทธิใด ๆ ในตัวเด็กทารกอำนาจปกครองย่อมสิ้นสุดลงด้วยเช่นกันกับมารดา

ในขณะที่มลรัฐเท็กซัส (Texas) สถานบริการผู้รับเด็กจัดตั้งอยู่ที่โรงพยาบาล คลินิกฉุกเฉิน และหน่วยงานดูแลสวัสดิภาพเด็กที่มีเจ้าหน้าที่ประจำอยู่ด้วย อายุของเด็กที่มารดาสามารถนำมาวางที่สถานบริการผู้รับเด็กจะต้องมีอายุไม่เกิน 60 วัน กฎหมายมลรัฐไม่ได้กำหนดให้มารดาจะต้องเปิดเผยชื่อแต่อย่างใด ส่วนแบบสอบถามทางการแพทย์นั้น ขึ้นอยู่ที่ความสมัครใจในการตอบคำถามของมารดา เมื่อมีการนำเด็กมาวางที่สถานบริการผู้รับเด็กแล้ว กรมคุ้มครองครอบครัว (Department of Family and Protective Services) จะต้องยื่นฟ้องคดีต่อศาลให้ถอนอำนาจปกครองมารดาและยุติความสัมพันธ์ระหว่างมารดากับเด็กภายใน 45 วันนับตั้งแต่วันที่กรมคุ้มครองครอบครัว (Department of Family and Protective Services) ได้รับเด็กทารกไว้ดูแล และเด็กทารกอยู่ภายใต้การปกครองของกรมคุ้มครองครอบครัว (Department of Family and Protective Services)

มลรัฐมินนิโซตา (Minnesota) สถานบริการผู้รับเด็กจัดตั้งอยู่ที่โรงพยาบาล รถพยาบาล เคลื่อนที่ หรือคลินิกฉุกเฉิน โดยต้องมีเจ้าหน้าที่ประจำอยู่ด้วย มารดาหรือบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากมารดาสามารถนำเด็กมาวางที่สถานบริการผู้รับเด็กได้ โดยเด็กจะต้องมีอายุไม่เกิน 7 วัน กฎหมายมลรัฐระบุถึงการเปิดเผยชื่อว่า มารดาจะเปิดเผยชื่อของตนหรือไม่ก็ได้เช่นเดียวกับการให้ข้อมูลทาง

การแพทย์ เมื่อมีการตรวจร่างกายเบื้องต้นเสร็จแล้วจะต้องแจ้งไปยังหน่วยงานสังคมสงเคราะห์ (Social Service Agencies) ภายใน 24 ชั่วโมงว่ามีเด็กถูกนำมาวางที่สถานบริการผู้รับเด็ก ซึ่งจะเป็นผู้มีหน้าที่ตามกฎหมายในการรับตัวเด็กไว้ดูแลและมีอำนาจปกครองดูแลเด็กทารก รวมถึงต้องส่งตัวเด็กเข้าสู่บ้านพักเด็กไว้เป็นการชั่วคราวภายใน 72 ชั่วโมง จากนั้นจะต้องยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อถอนอำนาจปกครองของมารดา และดำเนินการจัดหาครอบครัวบุญธรรมให้แก่เด็กโดยเร็วที่สุด

ภาพที่ 1 สถานบริการผู้รับเด็กทารกของประเทศสหรัฐอเมริกา
ที่มา : <http://www.safehavenbabyboxes.com>

4. เด็กถูกทอดทิ้งในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัยของประเทศไทย

สำหรับประเทศไทยนั้นยังคงพบเห็นข่าวเด็กทารกเสียชีวิตจากการถูกนำมาทอดทิ้งเด็กในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัยเกิดขึ้นทุกวัน เด็กบางรายเสียชีวิตก่อนจะมีพลเมืองดีมาพบเห็น การที่มารดาทอดทิ้งบุตรนั้นถือว่ามีผิดตามกฎหมาย ในบทความนี้จะกล่าวถึงเฉพาะกรณีที่มารดาเป็นผู้ทอดทิ้งเด็กเท่านั้น โดยในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ได้บัญญัติถึงการคุ้มครองเด็กมิให้ถูกทอดทิ้งไว้ในมาตรา 25 โดยกล่าวไว้ว่า ผู้ปกครองจะต้องไม่ทอดทิ้งหรือละทิ้งเด็กไว้ในที่สาธารณะ อันจะทำให้เกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก อีกทั้งยังห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการอันเป็นทารุณกรรมต่อเด็ก จงใจหรือละเลยไม่ทำให้สิ่งจำเป็นแก่การดำรงชีวิตหรือการรักษาพยาบาลแก่เด็กตามมาตรา 26 มิฉะนั้นจะต้องรับโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับตามมาตรา 78 ด้วย ในขณะที่วงเล็บประมวลกฎหมายอาญามาตรา 306 ได้วางหลักไว้ว่า ห้ามมิให้ผู้ใดทอดทิ้งเด็กอายุยังไม่เกินเก้าปี ๖ ณ ที่ใดที่หนึ่ง มิฉะนั้นจะมีโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เห็นได้ว่าถึงแม้จะมีกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองแก่เด็กมิให้ถูกทอดทิ้ง และการทอดทิ้งเด็กถือเป็นความผิดตามกฎหมาย และมีบทลงโทษก็ตาม แต่มารดาหลายรายเห็นว่ามีโอกาสที่จะรอดพ้นจากการถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย หากเจ้าหน้าที่ไม่สามารถติดตามหาตัวมารดาได้ จึงทำให้มารดาหลายรายตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยการนำเด็กทารกไปทอดทิ้งในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัย ส่งผลให้เด็กเสียชีวิตหรือพิการอันเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม แต่อย่างไรก็ตามรัฐเองได้มีมาตรการในการป้องกันมิให้เด็กถูกทอดทิ้ง โดยให้มารดาสามารถติดต่อขอความช่วยเหลือได้จากหน่วยงานของรัฐที่พร้อมให้การช่วยเหลือตลอด 24 ชั่วโมง โดยพนักงาน

เจ้าหน้าที่จะสอบถามชื่อ ประวัติส่วนตัวของมารดา ลงเยี่ยมบ้าน จากนั้นจะให้คำแนะนำ และให้การช่วยเหลือตามความเหมาะสมแก่มารดาแต่ละราย แต่เห็นได้ว่ายังไม่มีมาตรการใดที่ให้การปกป้อง และคุ้มครองแก่เด็กทารกมิให้เสียชีวิตหรือพิการจากการถูกมารดาไม่ประสงค์จะเลี้ยงดูและตัดสินใจนำไปทอดทิ้งในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัย

ถึงแม้ว่าจะมีการให้ความช่วยเหลือจากรัฐก็ตาม แต่มารดาหลายรายยังคงตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยการนำเด็กไปวางทิ้งไว้ในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัยต่าง ๆ เนื่องจากการที่มารดาติดต่อเพื่อขอความช่วยเหลือจากรัฐนั้น เจ้าหน้าที่จะต้องมีการบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ไว้เป็นหลักฐาน เช่น ชื่อ ที่อยู่ ประวัติส่วนตัว รวมไปถึงลงเยี่ยมบ้าน เพื่อประเมินและดำเนินการให้การสงเคราะห์ตามความเหมาะสมแก่มารดาแต่ละราย มารดาหลายรายจึงไม่ต้องการจะเปิดเผยตัวตนและข้อมูลส่วนตัว รวมไปถึงไม่ต้องการให้ผู้ปกครองหรือญาติทราบตัวตนคลอดบุตร จึงไม่นิยมที่จะขอความช่วยเหลือจากรัฐ จึงยังคงพบเด็กทารกเสียชีวิตจากการถูกทอดทิ้งในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัยต่าง ๆ (Suwanna, 2018)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษาพบว่าการศึกษาที่ประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการนำมาตรการสถานบริการผู้รับเด็กตามกฎหมาย Safe Haven Laws มาบังคับใช้นั้น มีผลทำให้อัตราการเสียชีวิตจากการถูกทอดทิ้งในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัยลดน้อยลง อันเป็นที่มาสำคัญของสถานบริการผู้รับเด็ก อีกทั้งยังเป็นทางเลือกที่ดีให้แก่มารดาได้ใช้วิธีทางแก้ปัญหาแทนการนำเด็กไปทอดทิ้งในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัย อันเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายและมีอัตราโทษ เห็นว่าในแต่ละมลรัฐจะมีการกำหนดอายุของเด็กที่สามารถนำไปวางที่สถานบริการผู้รับเด็กไว้แตกต่างกัน ซึ่งอนุญาตให้นำเด็กอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุสูงสุดไม่เกิน 60 วัน (ในมลรัฐเท็กซัส) เนื่องจากข้อมูลทางการแพทย์เห็นว่าเด็กทารกในวัยดังกล่าวยังไม่สามารถจดจำมารดาหรือผู้เลี้ยงดูได้ ย่อมไม่ส่งผลกระทบต่อจิตใจของเด็กทารกในอนาคต ส่วนบุคคลที่สามารถนำเด็กไปวางได้นั้นเห็นว่าทั้ง 4 มลรัฐต่างอนุญาตให้อำนาจแก่มารดาเหมือนกัน เนื่องจากเห็นว่ามารดาเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับบุตรมากที่สุด มีความใกล้ชิดผูกพันกับเด็กทารกมากกว่าบุคคลอื่น สมควรจะเป็นผู้ตัดสินใจเกี่ยวกับตัวเด็กทารกตามทฤษฎีมารดาเป็นใหญ่ (Matriarchal Theory) และภายหลังจากเจ้าหน้าที่ได้รับตัวเด็กทารกไว้แล้ว กระบวนการทำงานของทั้ง 4 มลรัฐจะมีความคล้ายคลึงกัน เจ้าหน้าที่จะต้องดำเนินการตรวจร่างกายเบื้องต้น จากนั้นแจ้งไปยังหน่วยงานสวัสดิภาพเด็กประจำมลรัฐ และหน่วยงานสวัสดิภาพเด็กประจำมลรัฐสามารถยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อถอนอำนาจปกครองของมารดาได้ทันทีตามกระบวนการที่กฎหมายของมลรัฐกำหนดไว้ จึงทำให้อำนาจปกครองของมารดาสิ้นสุดลงโดยมีระยะเวลาที่ชัดเจน ใช้เวลาไม่นาน ยกเว้นกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. (Washington, D.C) ที่อำนาจปกครองของมารดาสิ้นสุดลงทันทีนับตั้งแต่ได้นำเด็กมาวางที่สถานบริการผู้รับเด็ก อีกทั้งกฎหมายสถานบริการผู้รับเด็กนี้ยังให้ความสำคัญคุ้มครองทางกฎหมายแก่มารดาที่จะไม่ถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย รวมไปถึงกฎหมายยังให้ความสำคัญต่อสิทธิความเป็นส่วนตัวของมารดาโดยมารดาไม่ต้องเปิดเผยชื่อหรือประวัติทางการแพทย์ของตน

ขึ้นอยู่กับความสมัครใจ ถึงแม้ในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย (California) จะบังคับให้มารดาต้องเปิดเผยชื่อก็ตาม แต่ก็ยังอนุญาตให้มารดาที่ไม่ต้องการเปิดเผยชื่อของตน สามารถใส่เลขประจำตัวเด็กแทนชื่อของตนได้ ในขณะที่สถานที่ในการจัดตั้งสถานบริการผู้รับเด็กนั้น เห็นได้ว่าจะถูกจัดตั้งไว้ในสถานที่ที่มีเจ้าหน้าที่ประจำอยู่ตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อให้มีเจ้าหน้าที่ที่สามารถให้การช่วยเหลือและรับตัวเด็กทารกได้ตลอดเวลา ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าจัดตั้งสถานบริการผู้รับเด็กนี้จัดตั้งขึ้นมาโดย คำนึงถึงความปลอดภัยของเด็กเป็นหลัก อันเกิดจากแนวคิดที่ว่าเมื่อเด็กคลอดออกมาแล้ว เด็กย่อมมีสิทธิในชีวิตร่างกายของตนเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ที่รัฐจะต้องให้ความคุ้มครอง เนื่องจากเด็กทารกยังไม่สามารถที่จะใช้สิทธิที่ตนมีอยู่ได้อย่างเต็มที่ จึงต้องมีการจัดตั้งสถานบริการผู้รับเด็กเพื่อที่จะให้การคุ้มครองปกป้องชีวิตเด็กที่ถูกทอดทิ้งเหล่านี้ให้มีชีวิตรอดจากการถูกทอดทิ้งมากที่สุด

ในขณะที่ประเทศไทย รัฐมิได้อนุญาตให้มารดาสามารถนำเด็กไปวางทิ้งไว้ในสถานที่ใดได้จากการศึกษาพบว่าถึงแม้จะมีทั้งหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ใน 76 จังหวัด หรือศูนย์ประชาบดี 1300 ที่คอยให้ความช่วยเหลือก็ตาม แต่เนื่องจากกระบวนการในการให้ความช่วยเหลือนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องมีการพูดคุย ชักประวัติส่วนตัว รวมไปถึงการลงเยี่ยมบ้านเพื่อบันทึกประวัติ อันเป็นการสร้างภาระเกินความจำเป็น จึงทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือจากมารดา มารดาหลายรายจึงตัดสินใจนำเด็กไปทอดทิ้งในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัย โดยเชื่อว่าเป็นทางออกที่ง่ายและสะดวกกว่า อีกทั้งมีโอกาสที่เจ้าหน้าที่จะไม่สามารถติดตามตัวมารดาได้ว่าเป็นผู้ใด ด้วยเหตุดังกล่าวจึงส่งผลให้เด็กทารกหลายรายต้องเสียชีวิตจากสภาพแวดล้อมที่ถูกมารดานำไปทอดทิ้ง เนื่องจากยังไม่มีมาตรการในการป้องกันคุ้มครองตั้งแต่แรกเกิด ให้เด็กได้มีโอกาสมีชีวิตรอด เติบโตตามวัยตามสิทธิพื้นฐานของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคี

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากผลการศึกษาในข้างต้น ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาเด็กทารกเสียชีวิตจากการถูกนำไปทอดทิ้งในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัย ดังต่อไปนี้

1. รัฐควรตราพระราชบัญญัติจัดตั้งสถานบริการผู้รับเด็ก โดยอยู่ภายใต้อำนาจกำกับดูแลของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาเด็กเสียชีวิตหรือพิการจากการถูกนำมาทอดทิ้งในสถานที่ที่ไม่ปลอดภัยต่าง ๆ อันเป็นการให้ความคุ้มครองแก่เด็กทารกและมารดา โดยนำหลักเกณฑ์ข้อกำหนดของสถานบริการผู้รับเด็กของประเทศสหรัฐอเมริกามาใช้เป็นต้นแบบ ซึ่งอนุญาตให้มารดา หรือผู้ปกครองของเด็กทารก สามารถนำเด็กทารกอายุไม่เกิน 90 วัน มาวางที่สถานบริการผู้รับเด็กตามสถานที่ที่รัฐได้จัดตั้งไว้ในโรงพยาบาลประจำจังหวัด สถานีตำรวจ และบ้านพักเด็กและครอบครัวประจำจังหวัด ซึ่งสาเหตุที่ต้องอนุญาตให้นำเด็กทารกอายุไม่เกิน 90 วันมาวางที่สถานบริการผู้รับเด็กได้นั้น เนื่องจากเด็กทารกที่อายุต่ำกว่า 90 วัน เป็นช่วงอายุที่ยังมีภูมิคุ้มกันน้อย จึงสมควรจะได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดมากที่สุด อีกทั้งหากเด็กทารกอายุเกิน 90 วันไปแล้วเด็กทารกจะเริ่มมีพัฒนาการในการจดจำใบหน้า มีความผูกพันกับบิดา มารดา ผู้เลี้ยงดู

ดังนั้นอาจจะส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของเด็กทารกหรือเด็กอาจจะสับสนเมื่อต้องถูกเลี้ยงดูด้วยครอบครัวบุญธรรม และเมื่อมารดานำเด็กมาวางที่สถานบริการผู้รับเด็กแล้ว จะไม่มีการเผชิญหน้ากันระหว่างเจ้าหน้าที่กับมารดา กฎหมายให้ความคุ้มครองความเป็นส่วนตัวแก่มารดา มารดาไม่จำเป็นต้องเปิดเผยชื่อของตน แต่จำเป็นจะต้องตอบแบบสอบถามข้อมูลทางการแพทย์ที่เกี่ยวกับเด็กทารก เพื่อเก็บไว้เป็นข้อมูลประจำตัวเด็กทารก หลังจากพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับตัวเด็กทารกไว้แล้ว จะต้องดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อถอนอำนาจปกครองของมารดาภายใน 60 วัน หากมารดาได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นอย่างครบถ้วน ย่อมได้รับการคุ้มครองทางกฎหมายที่จะไม่ถูกดำเนินคดีใดๆ แต่หากมารดานำเด็กไปทอดทิ้งในสถานที่อื่น ที่มีใช้สถานบริการผู้รับเด็กที่รัฐจัดตั้งไว้ มารดายังคงมีความผิดฐานทอดทิ้งเด็ก โดยให้สถานบริการผู้รับเด็กนี้อยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

การจัดตั้งสถานบริการผู้รับเด็กทารกนี้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Right of the Child) ที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคี เนื่องจากรัฐมีหน้าที่ในการให้ความคุ้มครองแก่เด็กทุกคนตามสิทธิพื้นฐานที่สมควรจะได้รับ ทั้งสิทธิที่จะอยู่รอด (Survival Right) และสิทธิได้รับการคุ้มครอง (Right of Protection) นับตั้งแต่คลอด โดยจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ในด้านความปลอดภัยของเด็กทารกเป็นอันดับแรก อันถือว่าเป็นประโยชน์สูงสุดของเด็ก อีกทั้งยังเป็นทางเลือกให้แก่มารดาผู้ไม่ต้องการจะแสดงตนติดต่อขอความช่วยเหลือจากรัฐ เนื่องจากไม่ต้องการจะเปิดเผยตัวตนให้ผู้ใดทราบว่าเป็นมารดาของเด็กทารก ให้มีโอกาสได้แก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ถูกกฎหมาย ไม่มีความผิดฐานทอดทิ้งเด็ก และสามารถกลับไปเริ่มต้นชีวิตใหม่ได้

2. รัฐจะต้องรณรงค์และประชาสัมพันธ์ถึงมาตรการในการให้ความช่วยเหลือแก่มารดาที่ไม่พร้อมจะเลี้ยงดูบุตรของตนให้ทราบว่ารัฐมีมาตรการให้การช่วยเหลือ อนุญาตให้มารดาหรือผู้ปกครองเด็กทารก สามารถนำเด็กทารกไปวางที่สถานบริการผู้รับเด็กได้โดยไม่ผิดกฎหมาย หากได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์อย่างครบถ้วน โดยประชาสัมพันธ์ในหลายช่องทาง เช่น สื่อโทรทัศน์ ป้ายประชาสัมพันธ์ในจุดสำคัญต่าง ๆ ในระบบสารสนเทศ (Internet) รวมไปถึงจัดทำเว็บไซต์ (Website) และสายด่วน 24 ชั่วโมง เพื่อให้บริการด้านข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และสถานที่ที่จัดตั้งสถานบริการผู้รับเด็กไว้ให้บริการ ควบคู่ไปกับการรณรงค์เรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559 เพื่อให้วัยรุ่นรู้จักการป้องกันการตั้งครรภ์ อันจะเป็นการช่วยลดจำนวนวัยรุ่นคลอดบุตรในแต่ละปีให้ลดลง และเป็นแก้ไขปัญหาค่าการทอดทิ้งเด็กได้ดีที่สุด เพราะหากไม่มีการตั้งครรภ์โดยไม่พร้อม ย่อมไม่มีการทอดทิ้งเด็กเกิดขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมกิจการเด็กและเยาวชน. (2560). “สถิติข้อมูลและสถานการณ์ด้านเด็กและเยาวชน ปี 2560”. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.dcy.go.th>. สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2561.
- มาตาลักษณ์ ออรุ่งโรจน์. (2551). **กฎหมายเบื้องต้นเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางอาญา ของเด็กและเยาวชน**. กรุงเทพฯ : โครงการตำราและเอกสารประกอบการสอน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เพ็ญศรี พิชัยสนิธ. (2560). “พัฒนาการของทารก”. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://humaneco.stou.ac.th/UploadedFile/Q>. สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2561.
- วัชรินทร์ ปัจเจกวิญญูสกุล. (2537, กันยายน-ตุลาคม). “มาตรฐานการปฏิบัติต่อเด็กที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก”. **ตุลพาท**. 41(5) : 18-26.
- วิชา มหาคุณ. (2539). **ศาลเยาวชนและครอบครัวตามแนวความคิดสากล**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- ศรียา สุวรรณะ. (2561, ธันวาคม 1). นักสังคมสงเคราะห์: สัมภาษณ์
สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์. (2560). “สถานการณ์อนามัยการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่นและเยาวชน ปี 2560”. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://rh.anamai.moph.go.th>. สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2561.
- Ayres, S. (2009, March). “Kairos and Safe Havens: The Timing and Calamity of Unwanted Birth”. **William And Mary Journal Of Women And The Law**. 15(2) : 227-289.
- Child Welfare Information Gateway. (2016). “Infant Safe Haven Laws”. [Online]. Available : <https://www.childwelfare.gov/topics/systemwide/laws-policies/statutes/safehaven/>. Retrieved November 16, 2018.
- Povoledo, E. (2007). “Updating an Old Way to Leave the Baby on the Doorstep”. [Online]. Available : <https://www.nytimes.com/2007/02/28/world/europe/28rome.html>. Retrieved November 15, 2018.

Translated Thai References

- Bureau of Reproductive Health. (2017). “Reproductive health situation in adolescents and youth 2017”. [Online]. Available : <http://rh.anamai.moph.go.th>. Retrieved November 15, 2018. [In Thai]
- Department of Children and Youth. (2017). “Statistics and information on the situation of children and youth 2017”. [Online]. Available : <https://www.dcy.go.th>. Retrieved November 15, 2018. [In Thai]

- Mahaakun, W. (1996). “A Universal concept of Juvenile and Family Court” 5th. Bangkok : National Research council of Thailand. [In Thai]
- Orungroht, M. (2008). **Children and the criminal justice system**. Bangkok : Master of Laws, Faculty of Law, Thammasat University. [In Thai]
- Phatjaykwiwonsagun, W. (1994, September-October). “Standards for treatment of children accused of offenses under the Convention on the Rights of the Child”. **Dunpaha**. 41(5) : 18-26. [In Thai]
- Pichaisanit, P. (2017). “Infant development”. [Online]. Available : <http://humaneco.stou.ac.th/UploadedFile/Q>. Retrieved November 15,2018. [In Thai]
- Suwanna, S. (2018, November 1). Social worker. Interview. [In Thai]